

Naziv kolegija	EUROPSKA PRAVNA TRADICIJA	
Nositelji	Prof. dr. sc. Dalibor Čepulo Prof. dr. sc. Marko Petrak	
Nastavnici	Prof. dr. sc. Magdalena Apostolova Maršavelski Izv. prof. dr. sc. Mirela Krešić	
Status kolegija (semestar i redoviti ili fakultativni)	I semestar Fakultativni	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave (predavanja, vježbe, seminar i sl.)	predavanja	
ECTS koeficijent opterećenja studenta	6	
Broj sati po semestru	24	
Ciljevi kolegija		
<p>Svrha predmeta <i>Europska pravna tradicija</i>, nadovezujući se na znanja stečena u dodiplomskoj razini, jest produbljeni studij povijesno-komparativnih temelja europske pravne kulture. Putem analize tradicijskih europskih integracijskih paradigmi, kako javnopravnog, tako i privatnopravnog karaktera, navedeni predmet predstavlja pravokulturni uvod u kolegije europskog javnog prava i europskog privatnog prava, prenoseći studentima povijesna i komparativna znanja nužna za kritičko vrednovanje struktura i funkcija suvremenog europskog pravnog sustava i njegove primjene u RH. Kroz osvjetljavanje europske pravne tradicije predmet daje i osnovu potrebnu za produbljenije razumijevanje europskog pravnog prostora i obavljanje zahtjevnijih zadaća povezanih sa europskim institucijama i zadaćama u drugim europskim zemljama kakvo se može očekivati od završenih studenata poslijediplomskog studija.</p>		
Sadržaj kolegija		
<p>I. Europska javnopravna tradicija (modul I)</p> <p><u>Pravna tradicija i pravna kultura na europskom području.</u> Razvoj i formiranje pravne kulture na europskom području od srednjeg vijeka do suvremenog razdoblja; europska pravna kultura i nacionalne pravne kulture – tradicijska uvjetovanost i suvremeni izazovi.</p> <p><u>Razvoj europskih pravnih sustava i prijenosa prava.</u> Metodološki pristupi u istraživanju prijenosa prava: pravni transplantati (<i>legal transplants</i>) i pravni iritanti (<i>legal irritants</i>). Središte i periferija u razvoju europskih pravnih sustava i u suvremenom razdoblju. Razvoj javnopravnih institucija u glavnim europskim pravnim sustavima: Engleska, Francuska, Njemačka, socijalističko pravo; vladavina prava i pravna država; ustroj vlasti i temeljna prava pojedinca.</p> <p><u>Integracijski procesi 19-21. st.</u> Idejne i institucionalne prethodnice suvremenih europskih integracija. Formiranje i razvoj Europskih zajednica i stvaranje Europske Unije. Europsko pravo i nacionalne tradicije: integracija i diverzifikacija prava.</p> <p><u>Pravni razvoj u Europi i hrvatski pravni sustav 19-21. st.</u> Tradicijske odrednice na hrvatskom području i suvremena hrvatska pravna kultura; vanjski pravni utjecaji, transferi prava i društvena realnost na hrvatskom pravnom području u 19-20. st. i suvremeni izazovi.</p> <p>II. Europska privatnopravna tradicija (modul II)</p> <p><u>Temelji europske privatnopravne tradicije:</u> <i>Corpus iuris civilis</i> kao osnova europske privatnopravne tradicije. Pravne škole (glosatori, postglosatori) i recepcija rimskog prava. Recipirano rimsko pravo kao europsko opće pravo: <i>ius commune</i>; daljnji razvoj europske pravne znanosti na rimskim pravnim temeljima: francuska škola "elegantne jurisprudencije; prirodnopravna škola; njemačka historijskopravna škola.</p> <p><u><i>Ius commune</i> i europski građanski zakoni:</u> Građanski zakoni kao kodifikacije općeg prava (<i>ius commune</i>) u XIX st.: francuski CC; austrijski ABGB; pandektistika i moderna europska privatnopravna znanost; utjecaj pandektistike na europske građanskih zakonika u XX st.: njemački BGB; talijanski CC; nizozemski NBW; europska privatnopravna tradicija i hrvatski pravni sustav.</p>		

Ius commune i *Common Law* – privatnopravni aspekti; rimska pravna tradicija i englesko privatno pravo; *mixed legal systems* – mješoviti pravni sustavi; *ius commune* kao izvor suvremenog pozitivnog prava u engleskom pravnom sustavu i europskim mješovitim pravnim sustavima (Škotska, Malta, Channel Islands i dr.).

Ius commune i europsko privatno pravo: *ius commune* kao temelj suvremene europske privatnopravne kulture; uloga europske privatnopravne tradicije u stvaranju europskog pravnog sustava; rimska pravna načela i načela općeg prava (*ius commune*) u odlukama sudbenih tijela EU.

Očekivani ishodi učenja

Nakon uspješno savladanog predmeta, doktorand će moći:

- **prosuditi** na produbljen način povijesno-komparativne temelje europske pravne kulture.
- kritički **vrednovati** u povijesnom i komparativnom kontekstu strukture i funkcije suvremenog europskog pravnog sustava i njegove primjene u RH.
- **ocijeniti** važnost tradicijskih europskih integracijskih paradigmi, kako javnopravnog, tako i privatnopravnog karaktera,;
- **procijeniti** značenje povijesnopravnih iskustava za današnji i budući razvoj europskih pravnih sustava i pravnog sustava EU, kako u javnopravnom, tako i u privatnopravnom kontekstu

Opće (generičke) vještine

Nakon uspješno savladanog predmeta doktorand će steći kompetencije koje će mu omogućiti analizu povijesnih i komparativnih temelja europske pravne kulture, posebice europskih integracijskih paradigmi, kako javnopravnog, tako i privatnopravnog karaktera. Stečene vještine omogućit će studentu da se na odgovarajući način služi relevantnim povijesnim i aktualnim pravnim izvorima u Europi u kontekstu njihova nastanka, razvoja i promjena.

Praćenje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i oblici provjere znanja

Interaktivni oblik nastave – predavanja, diskusije i konzultacije.

Znanje studenta provjerava se kroz usmeni ispit.

Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih kompetencija

Polaganje ispita.

Obveze studenata

Pohađanje nastave, polaganje ispita

Obvezna literatura

Modul I:

Ispitni materijal za predmet Europska pravna tradicija, modul I. (prir. D. Čepulo), skripta (134 str); studenti će skripta i pomoćne materijale dobiti od voditelja modula; skripta se sastoji od sljedećih jedinica:

1. Dalibor Čepulo, *Prava građana i moderne institucije: europska i hrvatska pravna tradicija*, Zagreb 2003, 1-43.
2. Dalibor Čepulo, Building of the modern legal system in Croatia 1848-1918 in the centre-periphery perspective, in: *Modernisierung durch Transfer im 19. und frühen 20. Jahrhundert*, hg. von Tomasz Giaro, Frankfurt a. M. 2006, 68-80, 88-91.
3. Dalibor Čepulo, Vladavina prava i pravna država – europska i hrvatska pravna tradicija i suvremena zbilja. *Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu* 51, 2001, 6, 1337-1356.
4. Hesselink, Martijn. *The New European Legal Culture*. Deventer, 2001, 69-80.
5. O. F. Robinson, T. D. Fergus, W. M. Gordon, *European Legal History*, London, Edinburgh, Dublin, 2000, 304-315.
6. Gunther Teubner, Legal Irritants: Good Faith in British Law or How Unifying Law Ends Up in New Divergences, *The Modern Law Review*, 61, 1998, 11-32.
7. Franz Wieacker, Foundations of European Legal Culture, u: Volkmar Gessner, Hoeland Armin, Csaba Varga, *European Legal Cultures* (Tempus textbook series on European law and European legal cultures), Aldershot, 1996, 48-62.

Modul II:

1. Stein P., Rimsko pravo i Europa. Povijest jedne pravne kulture, Zagreb, 2007.
2. Zimmermann, R., Roman Law and the Harmonisation of Private Law in Europe, in: Hartkamp, Hesselink et al. (eds.), Towards a European Civil Code, 2004, str. 21 i sl.

Osnovna izborna literatura**Modul I:**

Raoul C. Van Caenegem, *An Historical Introduction to Western Constitutional Law*. Cambridge
David Nelken (ed.), *Comparing Legal Cultures*, Dartmouth, 1997.
Pagden, Anthony (ed.). *The Idea of Europe. From Antiquity to the European Union*. Cambridge, 2002.
Volkmar Gessner, Hoeland Armin, Csaba Varga, *European Legal Cultures* (Tempus textbook series on European law and European legal cultures), Aldershot, 1996, 48-62.
Urwin, I. D. W. *The Community of Europe: A History of European Integration since 1945*, New York and London 1995.

Modul II:

Knütel, R., Rechtseinheit in Europa und römisches Recht, *Zeitschrift für Europäisches Privatrecht* (1994) str. 244 i sl.
Labruna, L., *Ius europaeum commune*. Matrici romanistiche del diritto attuale, Napoli, 1999.
Zimmermann, R., *Roman Law, Contemporary Law, European Law. The Civilian Tradition Today*, Oxford, 2001.
Hamza, G., *Die Entwicklung des Privatrechts auf römischrechtlicher Grundlage*, Budapest, 2003.